แผนการจัดการเรียนรู้

ประเพณีสรงน้ำพระธาตุ

ศรัทธาแห่งล้านนาและอัตลักษณ์ชุมชน

กลุ่มสาระการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	ระดับชั้น	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	มัธยมศึกษาปีที่ 2	มรดกวัฒนธรรมล้านนาและวิถีชีวิตชุมชน (8 ชั่วโมง)	ประเพณีสรงน้ำพระธาตุ : ศรัทธาแห่งล้านนาและอัตลักษณ์ชุมชน (2 ชั่วโมง)

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจ และอธิร่ายความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ส 4.3 ม.2/1

วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรล้านนาและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในภูมิภาค

สาระสำคัญ

ประเพณีสรงน้ำพระธาตุเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาวล้านนา เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ความเชื่อเรื่องพระธาตุประจำปีเกิด และวิถีชีวิตของชุมชน สะท้อนพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ความศรัทธา ความสามัคคี และอัตลักษณ์ของชุมชนล้านนาที่สืบทอดมาหลายร้อยปี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- รักความเป็นไทย
- มีจิตสาธารณะ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

1. อธิบายความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีสรงน้ำพระธาตุได้
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเพณีสรงน้ำพระธาตุกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมล้านนาได้

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

1. สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายได้
2. วิเคราะห์คุณค่าของประเพณีในมิติต่าง ๆ ได้
3. นำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีการที่เหมาะสมได้

ด้านคุณลักษณะ (A)

1. เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. ภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของชุมชน
3. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ : Phenomenon-Based Learning (PheBL)

1 ตั้งคำถามจากปรากฏการณ์ (Phenomenon Observation)

- ครูนำเสนอภาพและคลิปวิดีโอประเพณีสรงน้ำพระธาตุ
- นักเรียนสังเกตและร่วมอภิปรายคำถามกระตุ้นคิด
- นักเรียนตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความสำคัญของประเพณี

2 สำรวจและค้นคว้า (Inquiry)

- นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่กำหนด (5 กลุ่ม)
- สืบค้นข้อมูลจากเอกสาร อินเทอร์เน็ต สัมภาษณ์ผู้รู้และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
- บันทึกผลในใบกิจกรรม

หัวข้อการศึกษา (5 กลุ่ม)

1. ประวัติความเป็นมาของประเพณีสรงน้ำพระธาตุ
2. ความเชื่อทางพระพุทธศาสนาและพระธาตุประจำปีเกิด
3. บทบาทของชุมชนในการจัดงาน
4. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
5. แนวทางอนุรักษ์ประเพณีในอนาคต

3 สร้างองค์ความรู้ (Knowledge Construction)

- นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ล้านนา พระพุทธศาสนา วิถีชีวิตชุมชน เศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว
- จัดทำแผนผังความคิดร่วมกัน

4 บูรณาการและประยุกต์ใช้ (Application)

- นักเรียนจัดทำผลงานสื่อสร้างสรรค์ (Infographic / คลิปประชาสัมพันธ์ / โปสเตอร์รณรงค์)
- นำเสนอคุณค่าของประเพณีสรงน้ำพระธาตุและแนวทางการอนุรักษ์

5 สะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)

- นักเรียนตอบคำถามสะท้อนคิด
- เขียน Reflection ลงในแบบบันทึกการเรียนรู้

คำถามสะท้อนคิด

1. ประเพณีสรงน้ำพระธาตุสะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนอย่างไร
2. เพราะเหตุใดประเพณีนี้จึงยังคงอยู่มาจนถึงปัจจุบัน
3. เยาวชนสามารถมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีได้อย่างไร

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ (K)	แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน	แบบทดสอบ	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
ทักษะกระบวนการ (P)	ประเมินกิจกรรมกลุ่มและใบงาน	แบบประเมินใบงานแบบสังเกต	ระดับคุณภาพ "ผ่าน" ขึ้นไป
การนำเสนอ (P)	ประเมินผลการนำเสนอ	Rubric	ระดับคุณภาพ "ผ่าน" ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคุณภาพ "ดี" ขึ้นไป

ภาระงาน (Performance Task)

นักเรียนจัดทำสื่อสร้างสรรค์ (Infographic หรือ คลิปประชาสัมพันธ์ หรือโปสเตอร์รณรงค์) ในหัวข้อ "ประเพณีสรงน้ำพระธาตุ : มรดกแห่งศรัทธาของล้านนา" โดยอธิบายคุณค่าในมิติต่าง ๆ พร้อมนำเสนอผลงานต่อชั้นเรียน

สื่อการเรียนรู้

- ภาพและวิดีโอประเพณีสรงน้ำพระธาตุ
- บทความและเอกสารเกี่ยวกับประเพณีและประวัติศาสตร์ล้านนา
- อินโฟกราฟิกเกี่ยวกับพระธาตุประจำปีเกิด
- ใบกิจกรรมและแบบบันทึกการเรียนรู้
- โปรแกรม Canva / Google Slides
- แหล่งเรียนรู้ในชุมชน (วัด, ผู้นำชุมชน, ปราชญ์ท้องถิ่น)
- อุปกรณ์สำหรับจัดทำสื่อสร้างสรรค์

"ร่วมสืบสานประเพณี สร้างคุณค่าแห่งศรัทธา
อนุรักษ์มรดกล้านนา สู่อนาคตอย่างยั่งยืน"